

Załącznik nr 11 do SWZ

UMOWA Nr .....

zawarta w dniu ..... w Jeziorach/ zawarta w dacie wskazanej przez znacznik czasu z ostatniego ze złożonych chronologicznie kwalifikowanych podpisów elektronicznych pomiędzy

Wielkopolskim Parkiem Narodowym reprezentowanym przez:

Zbigniewa Sołtysińskiego – Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego

NIP – 777 32 23 295

REGON - 301997776

zwanym dalej „Zamawiającym”

a.....
reprezentowanym przez:

.....

NIP .....

REGON -.....

zwanym dalej „Wykonawcą”

została zawarta umowa następującej treści:

§ 1. [Przedmiot umowy]

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania robotę budowlaną pn. „**Remont i modernizacja budynku Stacji Terenowej Centrum Edukacji Ekologicznej w Jeziorach wraz z zagospodarowaniem i aranżacją terenu - w systemie „zaprojektuj i wybuduj”**”.
2. Szczegółowy opis przedmiotu umowy zawierają załączniki, stanowiące jej integralną część, tj. Specyfikacja Warunków Zamówienia – zwana dalej „SWZ” załącznik nr 1 wraz z załącznikami nr 2 i 3 (Program Funkcjonalno-Użytkowy zad. 1 i 2 – zwany dalej „PFU”).
3. Przedmiot zamówienia finansowany w ramach Projektu „Remont i modernizacja Stacji Terenowej Centrum Edukacji Ekologicznej w Jeziorach wraz z zagospodarowaniem i aranżacją terenu” w ramach działania FENX.01.05. Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury priorytetu FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

§ 2. [Oświadczenie Wykonawcy]

1. Wykonawca oświadcza, że przed podpisaniem niniejszej umowy:
  - a) zapoznał się i akceptuje do wykonania przedmiot umowy określony w §1 zgodnie z wymienionymi dokumentami,
  - b) stwierdził, że roboty, które mają być wykonane na podstawie dokumentów, o których mowa w §1 są technicznie wykonalne i eliminują ryzyka związane z niewykonaniem przedmiotu umowy bądź nienależytym wykonaniem z przyczyn dających się ustalić przed przystąpieniem do realizacji przedmiotu umowy. W przypadku gdy, dokumentacja, teren budowy, nie nadają się do prawidłowego wykonania robót albo jeżeli zajdą inne okoliczności, które mogą przeszkodzić prawidłowemu

wykonaniu robót, Wykonawca powinien niezwłocznie zawiadomić o tym inwestora zgodnie z art. 651 k.c.

2. Wykonawca oświadcza, iż posiada wiedzę, doświadczenie i środki niezbędne do realizacji przedmiotu umowy.
3. Wykonawca oświadcza, iż pracownicy realizujący przedmiot umowy posiadają aktualne, udokumentowane badania lekarskie i są przeszkoleni w zakresie przepisów BHP i przeciwpożarowych.
4. Wykonawca oświadcza, iż nie jest stroną żadnej umowy, na mocy której zawarcie i wykonanie niniejszej umowy wymagałoby zgody osoby trzeciej oraz zobowiązuje się do niezawierania umów, których wykonanie uczyniłoby całkowicie lub częściowo niemożliwym wykonanie niniejszej umowy, lub wykonanie niniejszej umowy w sposób należyty.

§ 3. [Termin wykonania umowy]

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać całość przedmiotu umowy w terminie do dnia 30.09.2028 r.
2. Zadanie będzie realizowane zgodnie z terminami przedstawionymi w SWZ w Rozdziale VI, a za termin wykonania całości zamówienia uważa się dzień podpisania protokołu odbioru końcowego.

§ 3a [Dokumentacja projektowa]

1. Przedmiot zamówienia, o którym mowa w §1 ust. 1 dotyczący prac projektowych zwany dalej „Opracowaniem”, obejmuje wykonanie dokumentacji zawierającej wszystkie niezbędne elementy potrzebne do wykonania Robót.
2. Wykonawca niezwłocznie po zawarciu umowy przystąpi do wykonania Opracowania.
3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać Opracowanie zgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej, obowiązującymi przepisami oraz normami i normatywami oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno- użytkowego.
4. Dokumentacja powinna uwzględniać nowoczesne proekologiczne rozwiązania techniczne i technologiczne minimalizujące negatywny wpływ na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r.

§3b [Sposób i terminy wykonania dokumentacji projektowej]

1. Wykonawca zobowiązany jest przedstawić do zatwierdzenia przez Zamawiającego projekt koncepcyjny w terminie **30 dni** od dnia podpisania umowy.
2. Koncepcja zostanie złożona w formie pisemnej w 3 egzemplarzach.
3. Zamawiający w przypadku uwag do Koncepcji, zgłosi swoje zastrzeżenia w terminie 5 dni roboczych od dnia jej otrzymania. Brak zastrzeżeń oznacza akceptację Koncepcji.
4. Wykonawca w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania zastrzeżeń dokona odpowiednich zmian w Koncepcji i przedstawi ją Zamawiającemu – zgodnie z ust. 2. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.
5. Projekt budowlany zostanie wykonany przez Wykonawcę zgodnie z zaakceptowaną Koncepcją.
6. Wykonawca zobowiązany jest przedstawić do zatwierdzenia przez Zamawiającego w terminie 150 dni od zatwierdzenia koncepcji projekt budowlany z podziałem na projekt zagospodarowania terenu i projekt architektoniczno-budowlany zgodnie z wytycznymi PFU oraz zatwierdzoną koncepcją w 3 egzemplarzach.
7. Zamawiający w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu budowlanego dokona jego akceptacji, bądź w przypadku braków lub wad zgłosi Wykonawcy zastrzeżenia - wyznaczając Wykonawcy termin do ich usunięcia, lecz nie dłuższy niż 14 dni, licząc od dnia zgłoszenia przez Zamawiającego pisemnego żądania usunięcia wad.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, Wykonawca po usunięciu wad jest zobowiązany dokonać czynności o których mowa w ust. 6. Postanowienia ust. 7 stosować się będzie odpowiednio.
9. Uzyskanie przez Wykonawcę decyzji o pozwoleniu na budowę z klauzulą ostateczności nastąpi w terminach zgodnych z przepisami k.p.a. z tym zastrzeżeniem, że Wykonawca zobowiązany jest złożyć wniosek o wydanie pozwolenia na budowę w terminie 3 dni roboczych od uzyskania akceptacji przez Zamawiającego. Po uzyskaniu pozwolenia Wykonawca przekaze je Zamawiającemu.

10. Wykonawca w terminie do 70 dni od akceptacji projektu budowlanego przekaze Zamawiającemu projekty wykonawcze i inne wymagane dokumenty.

§3c [Sposób przekazania dokumentacji projektowej]

1. Wykonawca przekaze Opracowanie w formie pisemnej w 2 egz. oraz. w formie elektronicznej na nośniku danych (pendrive) w 1 egz. wraz z pisemnym oświadczeniem, że jest ono kompletne z punktu widzenia celu, jakiemu ma służyć oraz, że zostało wykonane zgodnie z umową i obowiązującymi przepisami.
2. Z odbioru dokumentacji, o której mowa w ust.1 zostanie sporządzony protokół odbioru, podpisany przez upoważnionych przedstawicieli obu stron. Dokonanie przez Zamawiającego odbioru dokumentacji warunkuje przystąpienie przez Wykonawcę do wykonywania Robót realizowanych na jej podstawie.

§ 4. [Przekazanie terenu budowy]

1. Zamawiający umożliwi Wykonawcy **dostęp do terenu** w terminie do 5 dni od dnia zawarcia umowy w celu wykonania inwentaryzacji, badań i prac projektowych.
2. Protokolarne **przekazanie terenu budowy** nastąpi w terminie do 7 dni od dnia uzyskania przez Wykonawcę ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę lub dokonania skutecznego zgłoszenia robót.
3. W dniu przekazania terenu budowy Wykonawca dostarczy Zamawiającemu:
  - a) oświadczenie o posiadaniu planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ);
  - b) oświadczenie kierownika budowy o przejęciu obowiązków wraz z kopiami uprawnień i zaświadczeniem z PIIB.
4. Z czynności przekazania zostanie sporządzony protokół zdawczo-odbiorczy. Z dniem podpisania protokołu na Wykonawcę przechodzi pełna odpowiedzialność za teren budowy, znajdujące się na nim mienie oraz wszelkie ryzyka z tym związane.
5. Od dnia przekazania terenu budowy Wykonawca ponosi pełne koszty zużycia mediów (woda, energia elektryczna) na potrzeby realizacji inwestycji.

§ 5. [Inżynier Kontraktu, kierownik robót]

1. Zamawiający powołuje Inżyniera Kontraktu, który jest jego głównym przedstawicielem na budowie i koordynuje prace zespołu nadzoru. Do obowiązków Inżyniera Kontraktu należy w szczególności:
  - a) weryfikacja i opiniowanie dokumentacji projektowej sporządzanej przez Wykonawcę;
  - b) kontrola zgodności realizacji robót z zatwierdzonym projektem, PFU i przepisami;
  - c) zatwierdzanie protokołów odbioru i rozliczeń.
2. Zamawiający zastrzega sobie prawo do powołania Inspektorów Nadzoru w odpowiednich branżach, którzy będą wspierać Inżyniera Kontraktu w kontroli robót. Inspektorzy działają w granicach umocowania określonego przepisami Prawa Budowlanego.
3. Wykonawca ustanawia Kierownika Budowy w osobie ..... posiadającego uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń.
4. Wykonawca ustanawia Kierownika/ów robót w osobie/osobach ..... w zakresie poszczególnych branż:
.....
.....
5. Zmiana Inżyniera Kontraktu lub osób wymienionych w ust. 2 ze strony Zamawiającego nie wymaga zmiany umowy i następuje poprzez pisemne powiadomienie Wykonawcy.
6. Zmiana Kierownika Budowy i/lub Kierownika robót nie wymaga zmiany umowy. Ze strony Wykonawcy wymagane jest uzyskanie uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego. Nowa osoba musi posiadać kwalifikacje nie niższe niż te określone w SWZ.
7. Zamawiający (lub Inżynier Kontraktu w jego imieniu) może zażądać od Wykonawcy zmiany Kierownika Budowy, jeżeli uzna, że nie wykonuje on należycie swoich obowiązków. Wykonawca musi dokonać zmiany w ciągu 14 dni.

§ 6. [Obowiązki Zamawiającego]

Do obowiązków Zamawiającego należy:

1. **Weryfikacja i zatwierdzenie** dokumentacji projektowej lub zgłoszenie do niej uwag (za pośrednictwem Inżyniera Kontraktu) w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. W przypadku zgłoszenia uwag, Wykonawca zobowiązany jest do ich naniesienia, a termin na zatwierdzenie biegnie na nowo od dnia dostarczenia poprawionej wersji.
2. **Udzielenie Wykonawcy niezbędnych pełnomocnictw** do występowania przed organami administracji oraz gestorami sieci w celu uzyskania decyzji, uzgodnień i pozwoleń niezbędnych do realizacji przedmiotu umowy.
3. Zapewnienie nadzoru inwestorskiego (Inżynier Kontraktu oraz Inspektorzy Nadzoru) nad realizacją robót.
4. Przystąpienie do odbiorów robót zgodnie z zasadami określonymi w § 12.
5. Terminowe regulowanie płatności na rzecz Wykonawcy.
6. Współdziałanie z Wykonawcą w sprawach wymagających decyzji Inwestora w celu zapewnienia sprawnego przebiegu prac.

§ 7. [Obowiązki Wykonawcy]

1. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - 1) Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej (w tym projektu budowlanego i projektów wykonawczych) na podstawie PFU oraz uzyskanie jej zatwierdzenia przez Inżyniera Kontraktu.
  - 2) Uzyskanie w imieniu Zamawiającego wszelkich opinii, uzgodnień oraz ostatecznych decyzji administracyjnych niezbędnych do realizacji zadania, w tym ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę oraz ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu.
  - 3) Rozpoczęcie, wykonanie i przekazanie Zamawiającemu całego przedmiotu umowy.
  - 4) Wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z Prawem budowlanym, zatwierdzoną dokumentacją projektową, zasadami wiedzy technicznej, polskimi normami, warunkami technicznego wykonania i odbioru robót, wskazaniem Inżyniera Kontraktu oraz obowiązującymi przepisami, a zwłaszcza przepisami BHP i przeciwpożarowymi oraz dotyczącymi gospodarki odpadami.
  - 5) Ścisłe przestrzeganie zasady "Do No Significant Harm" (DNSH) oraz wymogów ochrony środowiska wynikających z lokalizacji obiektu w Wielkopolskim Parku Narodowym, w tym minimalizacja hałasu i zabezpieczenie terenu przed zanieczyszczeniami.
  - 6) Przedłożenie Zamawiającemu oraz Inżynierowi Kontraktu szczegółowego Harmonogramu Rzeczowo-Finansowego (zwanego dalej „HRF”) realizacji zadania, zawierającego podział na zamknięte technologicznie i funkcjonalnie części, wg. których odbywać się będą odbiory, w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy oraz jego bieżąca aktualizacja nie rzadziej niż raz w miesiącu lub na każde żądanie Inżyniera Kontraktu. Jeżeli następstwem zmian HRF nie jest zmiana ostatecznego terminu wykonania przedmiotu umowy, ich wprowadzanie nie wymaga zmiany umowy.
  - 7) Zapewnienie materiałów i środków produkcji niezbędnych do realizacji zamówienia.
  - 8) Ścisła współpraca z Inżynierem Kontraktu, w tym udostępnianie mu wszelkich dokumentów, próbek materiałów oraz umożliwienie kontroli robót zanikowych i ulegających zakryciu w terminie uniemożliwiającym wstrzymanie frontu robót.
  - 9) Uczestniczenie w naradach koordynacyjnych pod warunkiem powiadomienia dokonanego wpisem do dziennika budowy.
  - 10) Prowadzenie i przechowywanie pełnej dokumentacji technicznej i fotograficznej dokumentującej postęp prac.
  - 11) Zgłoszenie robót do odbioru – pod rygorem niedokonania ich odbioru przez Zamawiającego.
  - 12) Zapewnienie wykwalifikowanego personelu (łącznie z nadzorem bezpośrednim) wyposażonego w sprzęt ochrony osobistej i podstawowe narzędzia.
  - 13) Używanie do realizacji robót materiałów dopuszczonych do obrotu i powszechnego lub jednostkowego stosowania w budownictwie zgodnie z art. 10 ustawy Prawo budowlane oraz wymaganiami SWZ i PFU.
  - 14) Przeprowadzenie na własny koszt, na żądanie Zamawiającego lub Inżyniera Kontraktu, badań jakościowych w odniesieniu do wykonanych robót i materiałów.

- 15) Przekazanie Zamawiającemu po zakończeniu robót kompletu dokumentów: certyfikatów, deklaracji zgodności, atestów, protokołów prób i regulacji oraz innych dokumentów niezbędnych do uzyskania pozwolenia na użytkowanie.
  - 16) Wykonanie w ramach wynagrodzenia umownego kompletnej inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej oraz dokumentacji powykonawczej w trzech egzemplarzach (w tym kopii elektronicznej) przed odbiorem końcowym.
  - 17) Uporządkowanie placu budowy poprzez usunięcie urządzeń, zaplecza i innych środków oraz opuszczenie terenu przez podwykonawców do daty spisania protokołu odbioru końcowego.
  - 18) Usuwanie w sposób terminowy i na wyłączny koszt Wykonawcy usterek stwierdzonych przez Inżyniera Kontraktu/Zamawiającego w czasie trwania robót, po ich zakończeniu oraz w okresie gwarancyjnym.
  - 19) Utrzymanie dróg dojazdowych w należytym porządku, bieżące sprzątanie i składowanie odpadów, a po zakończeniu robót całkowite uprzątnięcie terenu.
  - 20) Podejmowanie działań w celu zapobiegania wypadkom i szkodom osób trzecich.
  - 21) Instruowanie podwykonawców w zakresie koniecznym do właściwego wykonania umowy.
  - 22) Występowanie o aktualizację warunków lub uzgodnień branżowych w przypadku wygaśnięcia ich ważności.
  - 23) Informowanie zarządców mediów o robotach i ponoszenie kosztów ewentualnego nadzoru z ich strony.
  - 24) Organizacja placu budowy.
  - 25) Każdorazowe, niezwłoczne (po zakończeniu prac w danym dniu) uprzątnięcie i zabezpieczenie miejsca wykonywania prac.
  - 26) Zapewnienie obsługi geodezyjnej w trakcie budowy.
  - 27) Pokrycie wszystkich kosztów związanych z zasilaniem placu budowy i robót w energię elektryczną i wodę.
  - 28) Odtworzenie wszystkich uszkodzonych elementów zagospodarowania terenu oraz nawierzchni na własny koszt.
  - 29) Zapewnienie sprawowania nadzoru autorskiego nad zgodnością realizacji z Opracowaniem w ramach niniejszej umowy
2. Wykonawca zobowiązuje się do bezwzględnego podporządkowywania zaleceniom Inżyniera Kontraktu oraz Zamawiającego.
  3. Wykonawca we własnym zakresie zabezpieczy i będzie chronił przed zniszczeniem wykonane roboty do czasu ich odbioru końcowego przez Zamawiającego.
  4. Jeżeli Wykonawca nie będzie wykonywał obowiązków określonych w ust. 1 pkt 17 i 19, Zamawiający może je wykonać (wykonanie zastępcze) na wyłączny koszt i ryzyko Wykonawcy.
  5. Przedstawienie certyfikatów, atestów lub wykonanie badań nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za jakość wykonania przedmiotu umowy.
  6. Wykonawca ponosi całkowitą i wyłączną odpowiedzialność za szkody wyrządzone Zamawiającemu lub osobom trzecim będące skutkiem prowadzenia robót.
  7. Jeżeli osoba trzecia lub podwykonawca skieruje do Zamawiającego jakiegokolwiek roszczenie będące skutkiem prowadzenia robót, Wykonawca zwolni Zamawiającego od tych roszczeń i zobowiązuje się do ich pełnego zaspokojenia.

§ 8. [Wynagrodzenie Wykonawcy]

1. Za wykonanie całości robót objętych przedmiotem zamówienia, treścią niniejszej umowy oraz za zapewnienie wszystkich materiałów dostarczonych przez Wykonawcę, niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, a także za wykonywanie wszelkich innych obowiązków wynikających z umowy, Wykonawca otrzyma ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie: ..... zł brutto, słownie: ..... złotych brutto, w tym za wykonanie dokumentacji projektowej ..... zł brutto, słownie ..... złotych brutto.
2. Wynagrodzenie powyższe obejmuje koszt wszelkich materiałów oraz robót wynikających z dokumentacji projektowej, jak również tych, które nie zostały wymienione w sposób wyraźny, a które są konieczne do

prawidłowego wykonania przedmiotu umowy. Wynagrodzenie ryczałtowe określone w ust. 1 obejmuje ryzyko i odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją robót objętych Umową, skalkulowanych i wywnioskowanych na podstawie PHU oraz SWZ i określonych standardów.

3. Wykonawca nie będzie mógł się powoływać na pominięcie lub błąd w zakresie konieczności użycia materiałów lub wykonania określonych robót w celu uzyskania zmiany wysokości wynagrodzenia.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 dotyczy całościowej realizacji przedmiotu umowy wraz z wszelkimi kosztami związanymi z odbiorem końcowym robót włączając w to próby, sprawdzenia (oznakowanie, pomiary, ekspertyzy, koszty przyłączeń itp.) oraz rozruch a także koszty związane z poborem energii elektrycznej i wody.
5. Wynagrodzenie obejmuje również:
  - a) koszty wszelkich opłat skarbowych i administracyjnych niezbędnych do uzyskania decyzji i uzgodnień;
  - b) koszty przyłączeń do sieci, opłat przyłączeniowych oraz koszty zużycia mediów w trakcie budowy;
  - c) koszty prób, sprawdzeń, rozruchów, ekspertyz, oznakowania oraz dokumentacji powykonawczej.
6. Wynagrodzenie ryczałtowe jest niezmiennie przez cały okres obowiązywania umowy, z zastrzeżeniem zmian dopuszczonych w § 14 oraz § 22 niniejszej umowy.

§ 9. [Warunki płatności]

1. Rozliczenie za wykonanie przedmiotu umowy nastąpi na podstawie faktur częściowych oraz faktury końcowej, wystawianych zgodnie z zatwierdzonym przez Inżyniera Kontraktu HRF.
2. Zapłata wynagrodzenia i wszystkie inne płatności dokonywane na podstawie umowy będą realizowane przez Zamawiającego w złotych polskich.
3. Podstawą wystawienia faktury częściowej VAT przez Wykonawcę oraz zapłaty należności przez Zamawiającego będzie:
  - a) w przypadku prac projektowych: protokół odbioru dokumentacji projektowej po uzyskaniu pozwolenia na budowę i przekazaniu projektu wykonawczego, zatwierdzony pisemnie przez Inżyniera Kontraktu;
  - b) w przypadku robót budowlanych: protokół odbioru częściowego robót, zatwierdzony pisemnie przez Inżyniera Kontraktu, a także przekazanie Inżynierowi Kontraktu wszelkich niezbędnych certyfikatów, deklaracji zgodności i atestów na wbudowane materiały.
4. W przypadku stwierdzenia wad lub usterek podczas odbioru (§ 12), wypłata wynagrodzenia Wykonawcy nastąpi dopiero po dokonaniu koniecznych poprawek i ponownym, zatwierdzeniu protokołu odbioru przez Inżyniera Kontraktu.
5. Faktury częściowe będą płatne przelewem w terminie do 30 dni od daty doręczenia Zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury wraz z kompletem dokumentów rozliczeniowych.
6. Faktury VAT niepotwierdzone właściwym protokołem odbioru zatwierdzonym przez Inżyniera Kontraktu nie będą uwzględniane, co nie będzie stanowić zwłoki w płatności ze strony Zamawiającego.
7. Za dzień dokonania zapłaty przyjmuje się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
8. Suma faktur częściowych nie może przekroczyć 90% całkowitego wynagrodzenia ryczałtowego brutto. Pozostałe 10% zostanie zafakturowane po podpisaniu bezusterkowego Protokołu Odbioru Końcowego całego przedmiotu umowy.
9. Płatność zrealizowana zostanie w drodze Mechanizmu Podzielonej Płatności (Split Payment).
10. Warunkiem zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy jest przedstawienie dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom (potwierdzenie przelewu lub oświadczenie Podwykonawcy). W przypadku braku takich dowodów Zamawiający ma prawo wstrzymać wypłatę w wysokości spornej sumy bez naliczania odsetek do czasu przedstawienia dowodów uregulowania płatności na rzecz Podwykonawcy.
11. Wykonawca składa fakturę zgodnie z zasadami Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF).

§ 10. [Zabezpieczenie należytego wykonania umowy]

1. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 3% ceny całkowitej podanej w ofercie i określonej w § 8 ust. 1, którą to kwotę zabezpieczył w formie .....

2. Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy.
3. Zamawiający zwróci zabezpieczenie:
  - a) 70% wartości zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia podpisania Protokołu Odbioru Końcowego bez uwag,
  - b) 30% wartości zabezpieczenia w terminie 15 dni po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji określonego w § 13 ust. 2 Umowy. W przypadku różnych terminów gwarancji na poszczególne części przedmiotu Umowy, zabezpieczenie zostanie zwrócone w terminie 15 dni po upływie ostatniego z okresów rękojmi za wady lub gwarancji.
4. Wykonawca zobowiązany jest utrzymywać zabezpieczenie należytego wykonania Umowy odpowiednio przez cały okres wykonywania Umowy i obowiązywania rękojmi za wady i gwarancji. W przypadku konieczności przedłużenia okresu jego obowiązywania, lub wniesienia go na następny okres, Wykonawca zobowiązany jest uczynić to przed wygaśnięciem dotychczasowego zabezpieczenia – z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia.
5. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia. Wypłata, o której mowa w zdaniu poprzedzającym następuje nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
6. Z zabezpieczenia należytego wykonania umowy – Zamawiający będzie uprawniony zaspokajać swoje roszczenia na pokrycie wszelkich roszczeń wynikających z niniejszej umowy, w szczególności (lecz nie wyłącznie) wynikające z tytułu: nienależytego wykonania umowy, ewentualnych odszkodowań, kar umownych, wszelkich kosztów związanych z koniecznością dokonania przez Zamawiającego bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia na rzecz podwykonawców (oraz dalszych podwykonawców) oraz kosztów zastępczego usunięcia wad.

§ 11. [Ubezpieczenie]

1. Wykonawca posiada umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dotyczącej działalności objętej Przedmiotem Umowy („Ubezpieczenie OC”) na sumę ubezpieczenia nie mniejszą niż 4 000 000,00 zł. Ubezpieczenie to musi obejmować w szczególności: odpowiedzialność za błędy projektowe (OC zawodowa) ubezpieczenie z tytułu prowadzonej działalności (odpowiedzialność deliktowa i kontraktowa), szkody w środowisku oraz szkody wyrządzone przez podwykonawców.
2. Wykonawca zobowiązuje się do utrzymywania przez okres wykonywania Przedmiotu Umowy Ubezpieczenia OC. Polisę lub inny dokument potwierdzający kontynuację ubezpieczenia od dnia następnego po dniu ustania poprzedniej ochrony ubezpieczeniowej wraz z dowodem opłacenia składek na to ubezpieczenie Wykonawca będzie przedkładał Zamawiającemu nie później niż na 14 dni przed dniem wygaśnięcia poprzedniej umowy ubezpieczenia.
3. Jeżeli Wykonawca nie wykona obowiązku, o którym, mowa w ust. 2, Zamawiający wedle swojego wyboru może:
  - 1) odstąpić od Umowy;
  - 2) ubezpieczyć Wykonawcę na jego koszt, przy czym koszty poniesione na ubezpieczenie Wykonawcy Zamawiający potrąci z wynagrodzenia, a gdyby potrącenie to nie było możliwe – zaspokoi się z Zabezpieczenia.
4. Kopia polisy wraz dowodem uiszczenia składek stanowi załącznik do umowy.

§ 12. [Odbiór robót i prac projektowych]

1. Przedmiotem odbioru będzie przedmiot umowy, realizowany etapami zgodnie z HRF.
2. Zamawiający przewiduje następujące rodzaje odbiorów:
  - a) odbiór dokumentacji projektowej, polegający na zatwierdzeniu całej dokumentacji projektowej wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami zgodnie z Umową i potwierdzeniu uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę;

- b) odbiór częściowy robót za zakończone i dające się wyodrębnić elementy robót;
  - c) odbiór końcowy całości zamówienia, polegający na ostatecznym sprawdzeniu wykonanych robót zgodnie z umową;
  - d) odbiór gwarancyjny (przed upływem okresu rękojmi i gwarancji);
  - e) odbiór pogwarancyjny (w formie protokołu ostatecznego po usunięciu wad z okresu gwarancji i rękojmi).
3. Wykonawca zobowiązuje się do przekazania Zamawiającemu dokumentacji projektowej (projektów, rysunków, obliczeń, specyfikacji) w wersji papierowej oraz w formie elektronicznej.
  4. Dokumentacja w wersji elektronicznej musi zostać przekazana w dwóch formatach:
    - 1) **nieedytowalnym** (np. PDF), zapewniającym pełną zgodność z wersją papierową;
    - 2) **w pełni edytowalnym**, umożliwiającym dokonywanie zmian, aktualizacji i dalsze projektowanie. Przez format edytowalny rozumie się w szczególności formaty: **.dwg** (dla rysunków CAD), **.docx** (dla opisów i specyfikacji) oraz **.xlsx** (dla kosztorysów i przedmiarów).
  5. Pliki edytowalne muszą być kompletne, nie mogą posiadać blokad, haseł ani ograniczeń w edycji. W przypadku plików .dwg Wykonawca ma obowiązek przekazać je wraz ze wszystkimi niezbędnymi do poprawnego wyświetlania plikami zewnętrznymi (tzw. odnośniki/Xref, style tekstu, tabele stylów wydruku CTB/STB).
  6. Przekazanie plików w formatach edytowalnych jest warunkiem uznania, że dokumentacja została wydana zgodnie z Umową i stanowi podstawę do podpisania protokołu odbioru oraz zapłaty wynagrodzenia.
  7. Wykonawca, za pośrednictwem Kierownika Budowy, zgłosi Inżynierowi Kontraktu oraz Zamawiającemu gotowość do odbioru (projektu, robót częściowych lub końcowych) w formie pisemnej lub mailowej.
  8. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Inżynierowi Kontraktu komplet dokumentów niezbędnych do dokonania odbioru wraz ze zgłoszeniem gotowości. Inżynier Kontraktu weryfikuje kompletność zgłoszenia w terminie do 3 dni roboczych.
  9. Zamawiający, przy udziale Inżyniera Kontraktu, rozpocznie czynności odbiorowe w terminie do 7 dni od dnia potwierdzenia przez Inżyniera Kontraktu gotowości do odbioru.
  10. Zamawiający odbierze przedmiot umowy pod warunkiem, że został on wykonany zgodnie z Prawem budowlanym, PFU, zatwierdzoną dokumentacją projektową, SWZ, zasadami wiedzy technicznej, wskazaniami Inżyniera Kontraktu oraz pod warunkiem przekazania wymaganych dokumentów.
  11. Z czynności odbioru spisany zostanie protokół. W przypadku stwierdzenia wad nadających się do usunięcia, protokół będzie zawierał wykaz wad oraz wiążące terminy ich usunięcia przez Wykonawcę. Terminy te wyznacza Inżynier Kontraktu, biorąc pod uwagę technologiczne możliwości naprawy. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w wyznaczonym terminie, od następnego dnia pozostaje w zwłoce i podlega karom umownym (§ 15).
  12. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Inżyniera Kontraktu o usunięciu wad i ponownego zgłoszenia gotowości do odbioru zakwestionowanych elementów.
  13. Zamawiający może przerwać czynności odbioru lub odmówić dokonania odbioru, jeżeli w jego trakcie ujawniono istnienie wad uniemożliwiających należyte użytkowanie przedmiotu umowy (wady istotne) lub stwierdzono braki w dokumentacji – aż do czasu ich usunięcia.
  14. Do obowiązków Wykonawcy należy skompletowanie dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowości wykonania przedmiotu odbioru, w szczególności rysunków powykonawczych i atestów na wbudowane materiały.
  15. W przypadku, gdy stwierdzone usterki nie dają się usunąć, a:
    - a) umożliwiają użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem – Zamawiającemu przysługuje prawo do odpowiedniego i proporcjonalnego obniżenia wynagrodzenia;
    - b) uniemożliwiają użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem – Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy z winy Wykonawcy.
  16. **Przez dokonanie końcowego odbioru przedmiotu umowy rozumie się łączne spełnienie następujących warunków:**
    - a) wykonanie wszystkich prac projektowych i robót budowlanych;

- b) usunięcie ewentualnych usterek stwierdzonych podczas procedury odbiorowej;
- c) **uzyskanie i przekazanie Zamawiającemu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu (lub skutecznego zawiadomienia o zakończeniu budowy, jeśli prawo nie wymaga pozwolenia);**
- d) przekazanie 2 kompletów dokumentacji powykonawczej (w tym 1 w wersji cyfrowej) oraz geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej poświadczonej przez właściwy ośrodek kartograficzny

§ 13. [Gwarancja i rękojnia za wady]

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości oraz rękojmi za wady fizyczne i prawne na wykonane prace projektowe, roboty budowlane oraz wszelkie urządzenia i materiały objęte przedmiotem zamówienia. Strony zgodnie potwierdzają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi nie zostaje wyłączona ani ograniczona, pomimo zawarcia umowy w obrocie profesjonalnym (relacja B2B).
2. Okres gwarancji oraz rękojmi liczony jest od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego i wynosi:
  - a) minimum **60 miesięcy (5 lat)** na wykonane prace projektowe oraz zrealizowane roboty budowlane;
  - b) minimum **24 miesiące (2 lata)** na dostarczone urządzenia i wyposażenie.
3. Jeżeli na poszczególne materiały lub urządzenia udzielona jest gwarancja producenta na okres dłuższy niż wskazany w ust. 2, okres gwarancji udzielonej przez Wykonawcę odpowiada okresowi gwarancji udzielonej przez producenta.
4. Wykonawca obowiązany jest poinformować Zamawiającego, czy i na jakie urządzenia lub materiały obowiązuje gwarancja producenta z podaniem okresu na jaki została ona udzielona, a także przedstawić Zamawiającemu oryginalne karty gwarancyjne. Z chwilą podpisania bezusterkowego Protokołu Odbioru Końcowego Wykonawca przenosi na Zamawiającego wszelkie uprawnienia z tytułu gwarancji udzielonych mu przez producentów.
5. Wykonawca zobowiązuje się do usunięcia wad i usterek na własny koszt, w najkrótszym możliwym terminie uwzględniającym techniczne możliwości ich usunięcia, jednak nie dłuższym niż 14 dni od daty ich zgłoszenia. Zgłoszenia mogą być dokonywane przez Zamawiającego w formie pisemnej lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.
6. Okres gwarancji i rękojmi ulega odpowiedniemu przedłużeniu o czas trwania naprawy gwarancyjnej. W przypadku wymiany elementu lub urządzenia na wolne od wad, termin gwarancji dla tego elementu biegnie na nowo.
7. W przypadku nieusunięcia przez Wykonawcę wad i usterek we wskazanym w ust. 5 terminie, od chwili upływu tego terminu Wykonawca będzie podlegał z tego tytułu karom umownym zgodnie z postanowieniami § 15 niniejszej umowy.
8. W sytuacji opisanej w ust. 7, Zamawiający ma prawo, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy pisemnie lub mailem usunąć wady i usterek własnym staraniem (wykonanie zastępcze), a poniesionymi kosztami w całości obciążyć Wykonawcę, w szczególności poprzez zaspokojenie się z kwoty Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy, o której mowa w § 10 niniejszej umowy.
9. W przypadku, gdy koszty usunięcia usterek w ramach wykonania zastępczego przewyższą wartość zabezpieczenia, Zamawiający dodatkowo obciąży Wykonawcę poniesionymi kosztami, a Wykonawca będzie zobowiązany do ich zapłaty w terminie 7 dni od daty przekazania mu wystawionej przez Zamawiającego faktury VAT lub noty obciążeniowej.

§ 14. [Zmiany wynagrodzenia należnego wykonawcy]

1. W przypadku zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę zmianie może ulec Cena o wykazaną przez Wykonawcę wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy wynikającą ze zwiększenia wynagrodzeń pracowników do wysokości zmienionego minimalnego wynagrodzenia lub jej odpowiedniej części (w przypadku pracowników zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełen etat) albo wynikającą ze zwiększenia stawki godzinowej do

wysokości zmienionej minimalnej stawki godzinowej, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publicznoprawnych.

2. Zmiana Ceny, o której mowa w ust. 1, zostanie ustalona poprzez uwzględnienie zwiększenia wynagrodzeń pracowników, którzy otrzymują wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę lub jego odpowiednią część (w przypadku pracowników zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełen etat) lub poprzez uwzględnienie zwiększenia minimalnej stawki godzinowej przyjmującego zlecenie lub świadczącego usługi, którzy bezpośrednio biorą udział w realizacji na rzecz Zamawiającego pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany przepisów, części zamówienia.
3. Wykonawca w pisemnym wniosku wykaże, iż zmiana, o której mowa w ust.1, ma wpływ na koszty wykonania zamówienia, w szczególności wykaże wartość wzrostu kosztu, o którym mowa w ust. 1 przedstawiając jego kalkulację wraz z oświadczeniem o liczbie i wymiarze czasu pracy pracowników, o których mowa w ust. 2, jak również wskazując okres ich zatrudnienia.
4. W przypadku zmiany przepisów dotyczących zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, zmianie może ulec Cena o wykazaną przez Wykonawcę wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy, jaką będzie on zobowiązany dodatkowo ponieść w celu uwzględnienia tej zmiany.
5. Zmiana Ceny, o której mowa w ust. 4, zostanie ustalona na wniosek Wykonawcy poprzez uwzględnienie zwiększonych składek od wynagrodzeń osób, zatrudnionych na umowę o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, bezpośrednio biorących udział w realizacji na rzecz Zamawiającego pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany przepisów, części zamówienia.
6. Wykonawca w pisemnym wniosku wykaże, iż zmiana, o której mowa w ust. 4, ma wpływ na koszty wykonania zamówienia, w szczególności wykaże wartość wzrostu kosztu, o którym mowa w ust. 4, przedstawiając jego kalkulację wraz z oświadczeniem o liczbie osób, o których mowa w ust. 5, jak również wskazując okres ich zatrudnienia.
7. W przypadku zmiany zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, zmianie może ulec Cena o wykazaną przez Wykonawcę wartość wzrostu kosztów realizacji zamówienia wynikającą z dokonywanych przez Wykonawcę wpłat do pracowniczych planów kapitałowych (dalej jako „PPK”).
8. Zmiana Ceny, o której mowa w ust. 7 zostanie ustalona na wniosek Wykonawcy poprzez uwzględnienie wartości wzrostu kosztów realizacji zamówienia wynikającą z dokonywanych przez Wykonawcę wpłat do PPK.
9. Wykonawca w pisemnym wniosku wykaże, iż zmiana, o której mowa w ust. 7 ma wpływ na koszty wykonania zamówienia, w szczególności wykaże wartość wzrostu kosztu, o którym mowa w ust. 7, przedstawiając jego kalkulację wraz z oświadczeniem o liczbie pracowników objętych PPK i realizujących zamówienie.
10. W terminie 21 dni od otrzymania pisemnego wniosku Wykonawcy, o którym mowa odpowiednio w ust. 3, 6 lub 9, Zamawiający pisemnie wyrazi zgodę na wprowadzenie zmiany Ceny zgodnie z kalkulacją Wykonawcy albo zgłosi zastrzeżenia do kalkulacji. Wykonawca ustosunkuje się do zastrzeżenia Zamawiającego w terminie 7 dni od jego otrzymania, przedstawiając na piśmie nową kalkulację albo uzasadnienie poprawności kalkulacji, do której Zamawiający zgłosił zastrzeżenia. Procedurę ustalenia wysokości zmiany Ceny powtarza się zgodnie z zasadami określonymi w zdaniu pierwszym, z zastrzeżeniem, iż terminy wynoszą odpowiednio dla Zamawiającego 7 dni, a dla Wykonawcy 3 dni. Ustalona zmiana Ceny obowiązywać będzie od dnia wejścia w życie zmian przepisów, o których mowa odpowiednio w ust. 1 lub 4.
11. Zamawiający uprawniony jest w każdym czasie do weryfikacji kalkulacji oraz oświadczenia Wykonawcy i do żądania przedstawienia przez Wykonawcę – zgodnie z wyborem Zamawiającego – wszystkich lub niektórych dokumentów potwierdzających kalkulację, tj.: imiennej listy osób, o których mowa w ust. 2 lub 5, zgłoszenia ww. osób do ZUS, listy obecności ww. osób na budowie.
12. W przypadku zmiany stawki VAT lub podatku akcyzowego nastąpi zmiana Ceny brutto Umowy w stopniu odpowiadającym zmianie stawki podatku VAT (+/-) lub podatku akcyzowego (+/-).

13. Kwoty płatne Wykonawcy będą korygowane dla oddania wzrostów lub spadków cen zgodnie z poniższym ustępem. W zakresie, w jakim rekompensata za wzrost lub spadek cen, nie jest objęta postanowieniami Umowy, będzie się uważało, że Cena uwzględnia wzrosty lub spadki cen. Waloryzacji – zgodnie z postanowieniami Umowy - nie podlegają wartości wprowadzone do Umowy na podstawie postanowień Umowy oraz przepisów PZP.
14. W przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją Przedmiotu Umowy, wynagrodzenie Wykonawcy określone w Umowie ulegnie zmianie, na zasadach określonych poniżej:
- 1) Zmiany wynagrodzenia dokonuje się na podstawie wniosku złożonego przez jedną ze stron umowy nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy.
  - 2) Zmiana wynagrodzenia przysługuje w przypadku, gdy z komunikatów prezesa GUS ogłaszanych po zawarciu umowy wynika, że suma ogłaszanych kwartalnych wartości zmian wskaźnika cen towarów i usług stanowi wartość większą niż 5% lub mniejszą niż $\pm 5\%$ za ostatnie dwa kwartały poprzedzające moment złożenia wniosku.
  - 3) Wniosek o zmianę może dotyczyć wyłącznie wynagrodzenia za zakres Przedmiotu Umowy nie wykonany przez Wykonawcę przed dniem złożenia wniosku.
  - 4) Wartość zmiany (WZ) określa się na podstawie wzoru: $WZ = W \times F\%$, przy czym:
    - W – wynagrodzenie netto za zakres zamówienia zgodnie z pkt 3;
    - F – średnia arytmetyczna wartości zmiany cen towarów i usług za dane kwartały wynikających z komunikatów prezesa GUS, o których mowa w pkt. 2.
  - 5) Obliczoną w sposób określony w pkt. 4 wartość należy dodać proporcjonalnie do wartości elementów zakresu Przedmiotu Umowy, o których mowa w pkt. 3.
  - 6) Wartość zmiany należy powiększyć o należny podatek VAT
  - 7) Zmianę umowy dotyczącą zmiany wynagrodzenia, po zaakceptowaniu wniosku przez obie strony wprowadza się aneksem do umowy.
  - 8) Możliwe jest wprowadzanie kolejnych zmian wynagrodzenia z zastrzeżeniem, że będą one wprowadzane nie częściej niż raz na sześć miesięcy z zastrzeżeniem pkt. 2.
  - 9) Maksymalna zmiana wartości wynagrodzenia Wykonawcy tj. suma wszystkich wprowadzanych zmian na podstawie ww. postanowień nie może przekroczyć łącznie wartości stanowiącej 10% wynagrodzenia wykonawcy.
  - 10) Jeśli okres czasu liczony od terminu składania ofert do dnia zawarcia umowy wynosi ponad 180 dni w celu ustalenia zmiany wynagrodzenia przyjmuje się zasady analogiczne do zasad określonych w powyższych pkt, z zastrzeżeniem, że:
    - wniosek o zmianę może zostać złożony nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od upływu terminu otwarcia ofert,
    - zmiana wynagrodzenia przysługuje w przypadku gdy z komunikatów prezesa GUS ogłaszanych od dnia otwarcia ofert i dotyczących następujących po sobie kwartałów wynika, że suma ogłaszanych wartości zmian cen towarów i usług stanowi wartość większą niż 5% lub mniejszą niż $\pm 5\%$.
  - 11) W przypadku dokonania zmiany wynagrodzenia Wykonawcy zgodnie z niniejszymi postanowieniami, na podstawie art. 439 ust. 5 ustawy Pzp, Wykonawca zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
    - przedmiotem umowy są roboty budowlane, usługi i dostawy,
    - okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.
  - 12) W przypadku dokonania zmiany wynagrodzenia Wykonawcy zgodnie z postanowieniami niniejszego postanowienia, Wykonawca:
    - w terminie 14 dni od dnia zawarcia Aneksu wprowadzającego ww. zmianę wynagrodzenia - przedłoży Zamawiającemu oświadczenie zawierające wykaz podwykonawców, których umowy

spełniają warunki określone w pkt 11 wraz z wartościami zmiany wynagrodzeń podwykonawców oraz wskazaniem terminów zapłaty kwot zmiany wynagrodzenia podwykonawców;

- w terminie wskazanym przez Zamawiającego przekazać Zamawiającemu oświadczenie o uregulowaniu wynagrodzenia podwykonawcy z tytułu zmiany wynagrodzenia, o której mowa w niniejszym postanowieniu umownym – pod rygorem naliczenia kary umownej.

§ 14a. [Postanowienia dodatkowe]

1. Zamawiający, działając w szczególności przez powołanego Inżyniera Kontraktu, uprawniony jest do stałego kontrolowania prawidłowości wykonywania robót i prac projektowych, w szczególności ich jakości, terminowości i użycia właściwych materiałów, oraz do żądania utrwalenia wyników kontroli w odpowiednich dokumentach (np. w Dzienniku Budowy).
2. W przypadku, gdy opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy jest na tyle duże, że stwarza realne zagrożenie niedotrzymania terminów, lub gdy roboty wykonywane są w sposób wadliwy, Inżynier Kontraktu lub Zamawiający ma prawo wezwać Wykonawcę do podjęcia działań zmierzających do nadrobienia opóźnienia lub usunięcia wad.
3. W przypadku bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 2, Zamawiający ma prawo powierzyć poprawienie lub wykonanie dalszych robót wybranemu przez siebie podmiotowi trzeciemu (wykonawstwo zastępcze) na wyłączny koszt i ryzyko Wykonawcy. Skorzystanie z wykonawstwa zastępczego nie pozbawia Zamawiającego prawa do naliczania kar umownych ani odstąpienia od umowy. W takim przypadku Zamawiający zachowuje pełne uprawnienia z tytułu rękojmi i gwarancji względem pierwotnego Wykonawcy, jednak wyłącznie w stosunku do robót faktycznie przez niego zrealizowanych i bezusterkowo odebranych przed wprowadzeniem podmiotu zastępczego.
4. We wszystkich sprawach związanych z realizacją przedmiotu umowy, a w szczególności dotyczących technologii robót, koordynacji, dyscypliny i porządku na terenie budowy, Wykonawca podlega wiążącym poleceniom Inżyniera Kontraktu.
5. Postanowienia ust. 3 i 4 niniejszego paragrafu nie zwalniają Wykonawcy z całkowitej odpowiedzialności za wykonanie przedmiotu niniejszej umowy, w tym również za rodzaj i jakość wszelkich materiałów użytych przez Wykonawcę.
6. W przypadku stwierdzenia, iż w trakcie realizacji inwestycji nastąpiło z winy Wykonawcy uszkodzenie wykonanych robót lub mienia Zamawiającego, Wykonawca dokona na swój koszt niezwłocznej naprawy.
7. Do przeniesienia wierzytelności przysługującej Wykonawcy wobec Zamawiającego wynikającej z umowy (cesja) wymagana jest uprzednia zgoda Zamawiającego wyrażona na piśmie pod rygorem nieważności.
8. Jeżeli Wykonawcą są podmioty wspólnie wykonujące Umowę związane umową konsorcjum (lub inną umową regulującą ich współpracę), to:
  - a) partner wiodący (lider) jest upoważniony do otrzymywania poleceń dla i w imieniu wszystkich partnerów;
  - b) podmioty wchodzące w skład konsorcjum są uprawnione wobec Zamawiającego w ten sposób, że Zamawiający może zapłacić umówione wynagrodzenie do rąk jednego z nich, w wyniku czego zobowiązanie wygaśnie względem wszystkich – solidarność wierzycieli;
  - c) podmioty wchodzące w skład konsorcjum są wspólnie odpowiedzialne (solidarność dłużników) za wykonanie umowy oraz zapłatę wynagrodzenia podwykonawcom, bez względu na to, który z podmiotów faktycznie zawierał umowę podwykonawczą.

§ 15. [Kary umowne]

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu następujące kary umowne:
  - a) w przypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 15% wartości wynagrodzenia umownego brutto,
  - b) za każdy dzień zwłoki w wykonaniu całości przedmiotu umowy w terminie wskazanym w § 3 ust. 1 – w wysokości 0,5% wartości wynagrodzenia umownego brutto,

- c) za każdy dzień zwłoki w wykonaniu poszczególnych etapów umowy (w szczególności: przekazania dokumentacji projektowej i uzyskania pozwolenia na budowę) zgodnie z zatwierdzonym HRF – w wysokości 0,2% wartości wynagrodzenia umownego brutto,
  - d) za nieterminowe (bez względu na przyczynę) usunięcie wad, usterek lub awarii, do usunięcia których Wykonawca jest zobowiązany z tytułu udzielonej gwarancji lub rękojmi – w wysokości 0,1% wartości wynagrodzenia umownego brutto za każdy dzień zwłoki, liczony od następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego na usunięcie wady,
  - e) za wykonywanie robót przez podwykonawców bez uprzedniej zgody Zamawiającego – w wysokości 0,2% wartości wynagrodzenia umownego brutto za każdy stwierdzony przypadek,
  - f) w przypadku braku bezpośredniego nadzoru nad wykonaniem robót ze strony Wykonawcy (w szczególności nieobecność Kierownika Budowy w dniach prowadzenia robót) – w wysokości 2.000,00 zł brutto za każdy stwierdzony dzień,
  - g) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności przedstawiciela Wykonawcy na naradzie koordynacyjnej zwołanej przez Inżyniera Kontraktu lub Zamawiającego – w wysokości 1.000,00 zł brutto za każdy przypadek nieobecności,
  - h) przypadku zwłoki w przedłożeniu lub aktualizacji HRF – w wysokości 1.000,00 zł brutto za każdy dzień zwłoki,
  - i) przypadku naruszenia przepisów ochrony środowiska lub zasad DNSH na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego – w wysokości 5.000,00 zł brutto za każdy stwierdzony przypadek naruszenia, niezależnie od ewentualnych kar administracyjnych nałożonych przez odpowiednie organy,
  - j) w przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – w wysokości 0,1% wartości wynagrodzenia umownego brutto za każdy dzień zwłoki w zapłacie,
  - k) w przypadku nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo (lub jej zmiany) – w wysokości 500 zł brutto za każdy dzień zwłoki,
  - l) przypadku nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo (lub jej zmiany) – w wysokości 500 zł brutto za każdy dzień zwłoki,
  - m) przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty – w wysokości 500 zł brutto za każdy dzień zwłoki,
  - n) W przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w art. 439 ust. 5, w wysokości 0,1% wartości wynagrodzenia umownego brutto podwykonawcy za każdy dzień zwłoki w zapłacie
  - o) za naruszenie obowiązków związanych z zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę – w wysokości 1.000,00 zł brutto za każde zdarzenie (np. za każdą nielegalnie zatrudnioną osobę).
- 2. Kary umowne określone w ust. 1 podlegają sumowaniu, z zastrzeżeniem, że łączna maksymalna wysokość naliczonych kar umownych nie może przekroczyć 30% wartości wynagrodzenia umownego brutto.
  - 3. Zamawiającemu przysługuje prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego, jeżeli szkoda przewyższa wysokość zastrzeżonych kar umownych.
  - 4. Wykonawca wyraża bezwarunkową zgodę na potrącenie naliczonych kar umownych z przysługującego mu wynagrodzenia (z faktur częściowych lub końcowej) oraz z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.

§ 16. [Odstąpienie od umowy]

- 1. Oprócz przypadków wskazanych w kodeksie cywilnym i innych obowiązujących przepisach, Zamawiający będzie dodatkowo uprawniony do odstąpienia od Umowy w przypadkach określonych w niniejszym paragrafie.
- 2. Odstąpienie od Umowy na mocy niniejszego paragrafu oraz kodeksu cywilnego i innych obowiązujących przepisów może nastąpić, według wyboru Zamawiającego, w całości albo w niewykonanej części Umowy.
- 3. Odstąpienie od Umowy na mocy niniejszego paragrafu może nastąpić w terminie 30 dni od dnia powzięcia przez Zamawiającego informacji o zaistnieniu zdarzenia, które uprawnia go do odstąpienia. Jeżeli

okoliczność uprawniającą Zamawiającego do odstąpienia od Umowy ma charakter ciągły, termin dla Zamawiającego do odstąpienia liczy się od dnia ustania tej okoliczności.

4. Upływ terminu do odstąpienia liczy się odrębnie dla każdego przypadku i okoliczności uprawniających do odstąpienia od Umowy.
5. Podstawy odstąpienia przewidziane w niniejszym paragrafie nie wyłączają ani nie ograniczają możliwości odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego w przypadkach określonych w kodeksie cywilnym i innych obowiązujących przepisach.
6. Zamawiający będzie uprawniony do odstąpienia od Umowy, jeśli Wykonawca:
  - 1) nie wykonał obowiązku dotyczącego przedłużenia okresu obowiązywania zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, lub wniesienia go na następny okres,
  - 2) przerywa wykonywanie prac objętych Umową, lub w inny sposób okazuje zamiar odstąpienia od wykonywania zobowiązań objętych Umową,
  - 3) jest w zwłoce dłuższej niż 7 dni z rozpoczęciem wykonywania, wykonaniem Umowy lub któregośkolwiek z etapów określonych w zatwierdzonym HRF;
  - 4) podzleci całość robót budowlanych lub sceduje Umowę bez zgody Zamawiającego,
  - 5) doprowadzi do sytuacji, w której zostanie dokonane zajęcie jego majątku, w szczególności nastąpi zajęcie wynagrodzenia należnego Wykonawcy z tytułu realizacji Umowy i pomimo wyznaczenia przez Zamawiającego terminu nie krótszego niż 14 dni na podjęcie skutecznych działań mających doprowadzić do uchylenia dokonanych zajęć, dokonane zajęcie nie zostanie uchylone przez organ egzekucyjny,
  - 6) naruszy obowiązki związane z zapłatą wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, w związku z czym Zamawiający dokona co najmniej 2-krotnej bezpośredniej zapłaty lub bezpośredniej zapłaty albo bezpośrednich zapłat na łączną sumę większą niż 5% wartości Umowy brutto podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy,
  - 7) da lub zaproponuje pośrednio lub bezpośrednio wręczenie jakiegokolwiek osobie korzyści materialnych, darów, prowizji lub przedmiotu wartościowego w celu wynagrodzenia lub nakłonienia jej do:
    - a) działania lub wstrzymania się od działania związanego z Umową, lub
    - b) okazania lub wstrzymania się od okazania względów lub niechęci wobec jakiegokolwiek osoby związanej z wykonywaniem Umowy lub jeśli którakolwiek z osób stanowiących personel Wykonawcy lub podwykonawcy, bądź dalszego podwykonawcy da lub zaproponuje pośrednio lub bezpośrednio jakiegokolwiek osobie korzyści materialne lub wynagrodzenie opisane w niniejszym punkcie. Jednakże zgodne z prawem nakłanianie i nagradzanie personelu Wykonawcy nie uprawnia do odstąpienia od Umowy.
  - 8) pomimo dwukrotnego wezwania przez Inżyniera Kontraktu do poprawy, przedstawia dokumentację projektową rażąco niezgodną z PFU lub przepisami prawa, co uniemożliwia jej zatwierdzenie i terminowe uzyskanie pozwolenia na budowę;
  - 9) nie uzyska ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę w terminie określonym w HRF z przyczyn leżących po jego stronie.
7. Odstąpienie od Umowy następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 17 [Następstwa odstąpienia]

1. Odstąpienie od Umowy nie pozbawia Zamawiającego żadnego z uprawnień, jakie nabył on na podstawie niniejszej Umowy lub na innej podstawie.
2. Uregulowanie zawarte w ust. 1 dotyczy w szczególności:
  - 1) prawa własności w stosunku do wykonanych: projektów i innych dokumentów, robót oraz ich rezultatu, a także wbudowanych materiałów i urządzeń,
  - 2) uprawnień z tytułu gwarancji i rękojmi, wraz z karami umownymi z tytułu ich naruszenia, w stosunku do wykonanych: projektów i innych dokumentów, robót oraz ich rezultatu, a także wbudowanych materiałów i urządzeń, z tym że:
    - a) w przypadku odstąpienia w części – z tytułu gwarancji oraz rękojmi,

- b) w przypadku odstąpienia w całości – z tytułu rękojmi,
  - 3) uprawnień z tytułu praw autorskich,
  - 4) kar umownych, z tym że:
    - a) Zamawiającemu przysługują kary umowne przewidziane w Umowie, o ile przesłanki do ich naliczenia wystąpiły przed odstąpieniem od Umowy – niezależnie od tego, czy kary te zostały naliczone przed odstąpieniem, z zastrzeżeniem lit b) oraz pkt 2,
    - b) kary umowne za zwłokę w wykonaniu Umowy, mogą być liczone jedynie za okres do dnia odstąpienia od Umowy oraz zmniejszają wysokość należnej kary umownej za odstąpienie od Umowy
  - 5) dochodzenia naprawienia szkody.
3. Procedura opisana w niniejszym paragrafie znajduje zastosowanie zarówno w przypadku odstąpienia od Umowy w całości, jak też w części oraz do odstąpienia przez Zamawiającego, jak i Wykonawcę.

§ 18 [Inwentaryzacja robót]

1. W terminie 14 dni od odstąpienia od Umowy, Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku, zgodnie z ust. 2 i 5.
2. Protokół inwentaryzacji, o którym mowa w ust. 1, zostanie sporządzony zgodnie z następującymi założeniami:
  - 1) wycena poszczególnych elementów zostanie dokonana proporcjonalnie do stopnia procentowego zaawansowania prac, z uwzględnieniem wartości Umowy; Ustalenie stopnia procentowego zaawansowania prac oznacza porównanie zakresu prac wykonanych z ilością prac niezbędnych do wykonania Umowy w całości,
  - 2) w przypadku gdy wykonane prace obarczone są wadami, ich wartość ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.
3. Wykonawca niezwłocznie po odstąpieniu zgłosi Zamawiającemu gotowość odbioru robót przerwanych oraz zabezpieczających oraz zabezpieczy przerwane roboty do momentu przekazania terenu budowy Zamawiającemu.
4. W terminie 14 dni od odstąpienia Wykonawca przekaze teren budowy Zamawiającemu oraz:
  - 1) usunie z terenu budowy na własny koszt i ryzyko urządzenia zaplecza przez niego dostarczone bądź wzniesione oraz niewbudowane materiały i urządzenia,
  - 2) przekaze Zamawiającemu wszystkie dokumenty wykonane w celu realizacji Umowy.
5. Zamawiający zobowiązany jest do dokonania odbioru robót przerwanych i do zapłaty wynagrodzenia za roboty wykonane oraz wbudowane materiały i urządzenia, według stanu na dzień odstąpienia, bez zwrotu za nakłady poniesione na przyszłe wykonanie przedmiotu Umowy.
6. Protokół odbioru, o którym mowa w ust. 5, stanowi podstawę do wystawienia faktury. Zapłata wynagrodzenia nastąpi w terminie 30 dni od otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. Do wystawienia faktury oraz jej zapłaty stosuje się postanowienia Umowy dotyczące zapłaty wynagrodzenia na rzecz Podwykonawców i Dalszych Podwykonawców.
8. Procedura opisana w niniejszym paragrafie znajduje zastosowanie zarówno w przypadku odstąpienia od Umowy w całości, jak też w części oraz do odstąpienia przez Zamawiającego, jak i Wykonawcę.

§ 19 [Podwykonawcy]

1. Zamawiający żąda, aby przed przystąpieniem do wykonania zamówienia Wykonawca podał nazwy, dane kontaktowe oraz przedstawicieli podwykonawców zaangażowanych w roboty budowlane, jeżeli są już znani. Wykonawca zawiadamia Zamawiającego oraz Inżyniera Kontraktu o wszelkich zmianach w odniesieniu do informacji, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje wymagane informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych.
2. Zamawiający żąda informacji, o których mowa w ust. 1 także dotyczących dalszych podwykonawców oraz dostawców uczestniczących w wykonaniu zamówienia.

3. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 Ustawy Prawo zamówień publicznych w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
4. Jeżeli zdolności techniczne lub zawodowe, sytuacja ekonomiczna lub finansowa podmiotu udostępniającego zasoby nie potwierdzają spełniania przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tego podmiotu podstawy wykluczenia, Zamawiający żąda, aby Wykonawca w terminie określonym przez Zamawiającego zastąpił ten podmiot innym podmiotem lub podmiotami albo wykazał, że samodzielnie spełnia warunki udziału w postępowaniu.
5. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.
6. Wykonawca zobowiązany jest:
  - 1) dokonywać odbioru robót od podwykonawcy przed przedstawieniem ich do odbioru przez Inżyniera Kontraktu oraz Zamawiającego;
  - 2) na każde żądanie Zamawiającego lub Inżyniera Kontraktu, udzielić w formie pisemnej, w terminie przez nich wskazanym, wszelkich informacji o kwotach wynagrodzenia należnych podwykonawcy oraz przedstawić kopie dokumentów potwierdzających odbiór tych robót od podwykonawcy lub zgłoszone zastrzeżenia, termin odbioru tych robót lub zgłoszenia zastrzeżeń oraz zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy, a nadto przedstawić wszelkie dokumenty, których żądać będzie Zamawiający lub Inżynier Kontraktu na potwierdzenie powyższych okoliczności;
  - 3) na każde żądanie Zamawiającego lub Inżyniera Kontraktu, niezwłocznie po jego otrzymaniu, wstrzymać wykonywanie robót przez podwykonawcę lub usunąć podwykonawcę z terenu budowy, jeżeli jego działania zagrażają bezpieczeństwu, jakości robót lub naruszają przepisy prawa.

§ 20 [Umowy o podwykonawstwo]

1. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
2. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, przewidziany w umowie o podwykonawstwo, nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku.
3. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
  - 1) kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą;
  - 2) uzależniających zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy;
  - 3) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy, od zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
4. Umowa o podwykonawstwo musi:
  - 1) zawierać oznaczenie podwykonawcy oraz dokładne wyszczególnienie realizowanych przez niego czynności z przyporządkowaniem odpowiednich kwot lub podstaw do ustalenia kwot wynagrodzenia w ramach umowy o podwykonawstwo

- 2) przewidywać termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy zgodny z ust. 2, który jednocześnie nie może być późniejszy, niż termin zapłaty Wykonawcy przez Zamawiającego za te roboty określony w umowie między Wykonawcą, a Zamawiającym
- 3) zawierać postanowienie, zgodnie z którym odpowiedzialność Zamawiającego jako inwestora, z tytułu solidarnej lub bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy, ograniczona jest do wysokości wynagrodzenia wynikającej z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą za dany zakres robót
- 4) przewidywać, że podstawą do wystawienia przez podwykonawcę faktury lub rachunku będzie protokół odbioru prac wykonanych przez podwykonawcę
- 5) przewidywać okres odpowiedzialności podwykonawcy z tytułu rękojmi oraz gwarancji nie krótszy niż okres odpowiedzialności Wykonawcy wobec Zamawiającego z tytułu niniejszej umowy
- 6) zobowiązywać podwykonawcę, w przypadku dokonania przez Wykonawcę zapłaty wynagrodzenia za czynności zrealizowane przez podwykonawcę, do złożenia w formie pisemnej oświadczenia o uregulowaniu jego należności
- 7) zobowiązywać podwykonawcę do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo
- 8) zobowiązywać podwykonawcę do zatrudniania pracowników na podstawie umowy o pracę, na zasadach określonych w niniejszej umowie
5. Postanowienia ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio do umów o podwykonawstwo zawieranych z dalszymi podwykonawcami.
6. Zamawiający, w terminie 14 dni zgłasza w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku gdy:
  - 1) nie spełnia ona wymagań określonych w dokumentach zamówienia;
  - 2) przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w ust. 2;
  - 3) zawiera ona postanowienia niezgodne z ust. 3 – 5;
  - 4) zawiera ona postanowienia niezgodne z np. 463 ustawy Pzp.
7. Niezgłoszenie zastrzeżeń, o których mowa w ust. 6, do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 6, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
8. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
9. Zamawiający, w terminie 14 dni zgłasza w formie pisemnej pod rygorem nieważności sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach, o których mowa w ust. 6.
10. Niezgłoszenie sprzeciwu, o którym mowa w ust. 9, do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 9, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
11. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w dokumentach zamówienia. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 złotych.
12. W przypadku, o którym mowa w ust. 11, podwykonawca lub dalszy podwykonawca, przedkłada poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy również Wykonawcy.
13. W przypadku, o którym mowa w ust. 11, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 2, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
14. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.

§ 21. [Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę]

1. Zamawiający wymaga zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących roboty w zakresie prac ogólnobudowlanych obejmujących roboty konstrukcyjno-budowlane, instalacyjne, wykończeniowe oraz zagospodarowania terenu w trakcie realizacji zamówienia oraz osoby operujące maszynami i sprzętami.
2. Zgodnie z art. 438 ustawy w celu weryfikacji zatrudniania, przez wykonawcę lub podwykonawcę, na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących wskazane przez Zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, Zamawiający ma prawo żądać przedłożenia przez Wykonawcę w szczególności:
  - a) oświadczenia zatrudnionego pracownika;
  - b) oświadczenia wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę;
  - c) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika zawierającej informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
3. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane powyżej czynności.
4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

§ 22. [Zmiany umowy]

Zmiana postanowień Umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy możliwa jest w przypadku zaistnienia jednej z następujących okoliczności w zakresie i na warunkach określonych poniżej:

1. Zmiany spowodowane następującymi okolicznościami:
  - 1) pojawienie się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji niż wskazane w SWZ, pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu Umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu Umowy, lub umożliwiających uzyskanie lepszej jakości przedmiotu Umowy;
  - 2) pojawienie się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, powodującej zmianę sposobu wykonywania Umowy, pozwalającej na skrócenie czasu realizacji przedmiotu Umowy i zmniejszenie kosztów wykonywanych prac lub robót, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu Umowy, pod warunkiem osiągnięcia nie mniejszych parametrów końcowych wykonanych robót, na umotywowany wniosek Wykonawcy po akceptacji Zamawiającego;
  - 3) odmienne od przyjętych w Opisie przedmiotu zamówienia warunki geologiczne skutkujące niemożliwością zrealizowania przedmiotu Umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych lub czasowych;
  - 4) konieczność zrealizowania przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych posiadających świadectwa dopuszczenia do eksploatacji typu, ze względu na zmiany obowiązującego Prawa;
  - 5) konieczność wprowadzenia zmian będzie następstwem zmian wytycznych lub zaleceń instytucji, która przyznała środki na dofinansowanie zamówienia.
2. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w ust. 1 powyżej możliwa jest zmiana sposobu wykonania, terminu wykonania Umowy, Ceny, zmiana materiałów i technologii wykonania przedmiotu Umowy i konstrukcji obiektów budowlanych, jak również zmiany lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń w zakresie adekwatnym do przyczyny powodującej konieczność zmiany.

3. W przypadku dokonania określonych czynności lub ich zaniechania przez organy administracji państwowej, w tym organy administracji rządowej, samorządowej, jak również organy i podmioty, których działalność wymaga wydania jakiejkolwiek decyzji o charakterze administracyjnym w trakcie wykonywania przedmiotu niniejszej Umowy, w szczególności:
  - a) opóźnienie wydania przez w/w organy decyzji, zezwoleń, uzgodnień np., do wydania których są zobowiązane lub Wykonawca ma obowiązek je pozyskać na mocy przepisów Prawa,
  - b) odmowa wydania przez w/w organy decyzji, zezwoleń, uzgodnień np., z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę.
4. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w ust. 3 powyżej możliwa jest zmiana terminów pośrednich, a także terminu ostatecznego o okres wynikający z opisanych okoliczności.
5. Pozostałe zmiany spowodowane następującymi okolicznościami:
  - 1) siła wyższa uniemożliwiająca wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z SWZ;
  - 2) nieprzewidziane w SWZ warunki archeologiczne, techniczne, terenowe i wodne, kolizje sieci;
  - 3) wystąpienie warunków eksploatacyjnych (np. katastrofy) skutkujących niemożnością wykonywania Umowy wpływającą na termin zakończenia Etapu lub całości robót;
  - 4) wystąpienie konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych wstrzymujących (opóźniających) realizację robót a wynikających z nieprzewidzianych zdarzeń o charakterze technicznym lub eksploatacyjnym;
  - 5) wystąpienia robót/usług zaniechanych – wyłączenie robót/usług zaniechanych z realizacji wraz ze zmniejszeniem kwoty umownej wynikającej z tego wyłączenia;
  - 6) zmiany spowodowane wyjątkowo niesprzyjającymi warunkami klimatycznymi, uniemożliwiającymi prowadzenie prac lub robót będących przedmiotem Umowy, przeprowadzanie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów, jeżeli konieczność wykonania prac lub robót w tym okresie, przeprowadzania prób i sprawdzeń oraz dokonywania odbiorów nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność.
Wyjątkowo niesprzyjające warunki klimatyczne to takie warunki, które łącznie:
- biorąc pod uwagę wymogi reżimów technologicznych determinujących wykonanie poszczególnych robót, skutkują wstrzymaniem prowadzenia tychże robót,
  - 7) kolizja z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami (w tym innymi inwestycjami Zamawiającego), przy czym zmiany te ograniczają się do zmian koniecznych powodujących uniknięcie lub usunięcie kolizji;
  - 8) zwłoka Zamawiającego w przekazaniu w terminie Placu budowy stosownie do postanowień § 4 Umowy;
  - 9) niemożność wykonania robót będących przedmiotem Umowy z powodu braku dostępu do miejsc niezbędnych do ich wykonania z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę;
  - 10) odkrycie znaleziska, o którym mowa w niniejszej Umowie;
  - 11) zmiana Prawa dokonana po dacie o 28 dni wcześniejszej od najpóźniejszej daty na składanie ofert, której Wykonawca nie mógł przewidzieć i która ma wpływ na realizację Przedmiotu Umowy, w szczególności powoduje zmianę zakresu lub opóźnienie lub dodatkowy koszt.
6. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionej w ust. 5 możliwa jest zmiana sposobu wykonania, materiałów, technologii Robót i konstrukcji, jak również zmiany lokalizacji budowanych obiektów budowlanych i urządzeń oraz odpowiednio terminu wykonania Umowy w zakresie adekwatnym do przyczyny powodującej konieczność zmiany. W przypadku zaistnienia okoliczności wymienionych w ust. 5 pkt. 2, 3, 4, 5, 7, 10 i 11 możliwa jest również zmiana Ceny poprzez zmniejszenie maksymalnie o wartość oszczędzanych kosztów lub zwiększenie do wartości pozwalającej na pokrycie dodatkowych, uzasadnionych i udokumentowanych kosztów.
7. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek opóźnienia, utrudnienia lub uniemożliwienia spowodowanego przez Zamawiającego bądź osoby przez niego upoważnione do działania w stosunku do Wykonawcy, zmianie ulegnie termin wykonania Umowy odpowiednio o czas występującego opóźnienia bądź też o czas opóźnienia wynikający z zaistniałego utrudnienia lub uniemożliwienia.

8. W przypadku zaistnienia okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 i ich wpływem na wykonanie umowy, zastosowanie mieć będą odpowiednio regulacje zawarte w art. 15 r ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych .
9. Jeżeli Wykonawca uważa się za uprawnionego do zmiany Umowy na podstawie okoliczności wskazanych w niniejszym paragrafie oraz w zakresie w nim określonym, zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu wniosku dotyczącego zmiany Umowy wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności, stanowiących podstawę takiej zmiany.
10. Wniosek, o którym mowa w ust. 9 powinien zostać przekazany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym Wykonawca dowiedział się o zdarzeniu lub okoliczności, uzasadniającym zmianę Umowy.
11. Wniosek, o którym mowa w ust. 9 powinien zawierać w szczególności: propozycję zmiany, uzasadnienie faktyczne i prawne dla proponowanej zmiany, kalkulację zmiany Ceny, jeśli zmiana Umowy dotyczy również zmiany Ceny.
12. Kalkulacja Ceny, o której mowa w ust. 11 zostanie dokonana zgodnie z następującymi zasadami:
  - a) Wykonawca przedstawi kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem cen czynników produkcji nie wyższych od średnich cen publikowanych w wydawnictwach branżowych (SEKOCENBUD) dla województwa, w którym roboty są wykonywane, aktualnych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym kalkulacja jest sporządzana.
13. W terminie 21 dni od dnia otrzymania żądania zmiany Umowy, Zamawiający powiadomi Wykonawcę o akceptacji żądania zmiany Umowy i terminie podpisania aneksu do Umowy lub odpowiednio o braku akceptacji zmiany.
14. W przypadku konieczności zmiany postanowień Umowy w wyniku odmiennych od przyjętych w Opisie przedmiotu zamówienia warunków geologicznych skutkujących niemożliwością zrealizowania przedmiotu Umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych lub czasowych, konieczne jest wykonanie przez Wykonawcę sprawdzających badań podłoża gruntowego w obecności Zamawiającego. Ilość badań sprawdzających nie powinna być mniejsza od ilości badań wskazanych w Opisie przedmiotu zamówienia. O terminie realizacji badań Wykonawca poinformuje Zamawiającego z wyprzedzeniem co najmniej 5 dniowym. Wyniki z przeprowadzonych badań Wykonawca dołączy do wniosku dotyczącego zmiany Umowy.

§ 23. [RODO]

1. Zamawiający i Wykonawca zgodnie potwierdzają, iż będą przestrzegać obowiązujących przepisów w zakresie ochrony danych, w tym Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, dalej RODO), w odniesieniu do wszystkich danych osobowych udostępnionych w ramach realizacji Umowy.
2. Zamawiający i Wykonawca zgodnie potwierdzają, że dane osobowe osób fizycznych reprezentujących oraz delegowanych przez nich do określonych czynności w związku z wykonywaniem Umowy, będą przetwarzali, jako dane niezbędne do celów wynikających z ich prawnie uzasadnionych interesów, jako administratorów, związanych z prawidłowym i skutecznym wykonywaniem zobowiązań umownych oraz że są upoważnieni do udostępnienia tych danych drugiej Stronie Umowy w oparciu o stosowną przesłankę wynikającą z RODO.
3. Zamawiający i Wykonawca zobowiązani są do poinformowania osób, o których mowa w ust. powyżej, o tym, że druga Strona Umowy będzie administratorem ich danych osobowych i będzie te dane przetwarzać w celach, o których mowa w ust. powyżej.

4. Klauzula informacyjna dotycząca zasad przetwarzania przez Zamawiającego danych osobowych osób fizycznych reprezentujących Wykonawcę oraz delegowanych przez Wykonawcę do określonych czynności w związku z wykonywaniem Umowy, dostępna jest na stronie wpn.gov.pl/bip/rodo-klauzule.
5. Zamawiający informuje, iż w związku z realizacją niniejszej umowy, może udostępniać pozyskane dane osobowe osób zaangażowanych w jej realizację: Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwu Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej. Szczegóły dotyczące zasad przetwarzania danych osobowych, w tym m.in. informacja o administratorze danych, celu przetwarzania danych oraz przysługujących prawach, znajdują się w Informacji dotyczącej przetwarzania danych osobowych, stanowiącej Załącznik nr 5 do niniejszej umowy.

§ 24. [Mechanizm zgłaszania nieprawidłowości lub nadużyć finansowych]

1. Wykonawca oświadcza, że został poinformowany o funkcjonowaniu mechanizmu umożliwiającego zgłaszanie podejrzeń wystąpienia nieprawidłowości lub nadużyć finansowych, związanych z realizacją projektu współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS).
2. Wykonawca przyjmuje do wiadomości, że podejrzenia nieprawidłowości, które dotyczą przedstawicieli instytucji wdrażających Program lub podmiotów realizujących i wykonujących projekty można zgłaszać za pomocą:
  - 1) poczty tradycyjnej - w postaci przesyłki listowej na adres ministerstwa: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa lub Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa lub Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa,
  - 2) skrzynki nadawczej e-PUAP Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej lub Ministerstwa Klimatu i Środowiska lub Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
  - 3) formularza internetowego e-Nieprawidłowości, dostępnego na stronie www.feniks.gov.pl,
  - 4) mechanizmu sygnalistycznego rozumianego jako dedykowany adres e-mail: rownosc.feniks@mfi.gov.pl lub naduzycia.feniks@mfi.gov.pl,
  - 5) doręczenia osobistego do kancelarii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa lub kancelarii Ministerstwa Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa lub kancelarii Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa.
3. Wykonawca zapewnia, że osoby zaangażowane w realizację umowy zostaną poinformowane o możliwości dokonywania zgłoszeń w sposób zapewniający anonimowość.

§ 24. [Prawa autorskie]

1. Strony zgodnie ustalają, że autorskie prawa majątkowe do wszelkiej dokumentacji wykonanej w ramach umowy, w szczególności: projektów, rysunków, planów, modeli, raportów, wyliczeń, kopii komputerowych, rozwiązań projektowych, wszelkich wykonanych dokumentów i dokumentacji, koncepcji oraz ich części lub etapów (w tym szkiców, wersji roboczych i materiałów nieukończonych), zwanych dalej „Utworami”, a także autorskie prawa majątkowe do utworów stanowiących samodzielne części innych utworów - stworzonych przez Wykonawcę w wyniku wykonywania obowiązków określonych w Umowie – nabywa Zamawiający z chwilą ich faktycznego wydania lub udostępnienia Zamawiającemu w jakiegokolwiek formie (w tym elektronicznej), niezależnie od tego, czy doszło do formalnego odbioru lub zakończenia danego etapu prac. Przeniesienie praw następuje bez ograniczenia czasowego i terytorialnego, w polach eksploatacyjnych w szczególności obejmujących:
  - a) utrwalanie utworu w dowolnie wybranej przez Zamawiającego formie i w dowolny sposób;

- b) zwielokrotnienie (także w sieci Internet), w tym na każdym nośniku audiowizualnym, a w szczególności na dysku komputerowym oraz wszystkich typach nośników przeznaczonych do zapisu cyfrowego;
  - c) wypożyczanie, najem, dzierżawę utworu lub wymianę nośników, na których utwór utrwalono, wykorzystanie na stronach internetowych i w utworach multimedialnych;
  - d) wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
  - e) wprowadzenie utworu do obrotu (także w sieci Internet), w tym wielokrotne rozpowszechnianie utworu (w całości i we fragmentach) poprzez jego emisję telewizyjną w programach krajowych i zagranicznych stacji telewizyjnych, także satelitarnych;
  - f) publiczne rozpowszechnianie utworu (także w sieci Internet);
  - g) publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie utworu, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym;
  - h) nadawanie utworu za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną lub za pośrednictwem satelity;
  - i) wprowadzanie utworu do pamięci komputera;
  - j) tłumaczenia, przystosowywania, zmiany układu lub jakiegokolwiek inne zmiany w utworze,
  - k) modyfikowanie utworu, tworzenie w oparciu o utwór innych utworów.
2. Zamawiający może dowolnie wyznaczyć termin rozpowszechniania utworów. Nierozpowszechnianie utworów w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie nie powoduje powrotu praw, o których mowa w ust. 1 oraz własności przedmiotu, na którym utwory utrwalono.
3. Nabycie praw, o których mowa w ust. 1 obejmuje nabycie prawa do wykonywania praw zależnych przez Zamawiającego, zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich oraz nabycie prawa własności nośników, na których utrwalono utwór.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 8 ust. 1 Umowy obejmuje wynagrodzenie z tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych do całości utworów, praw zależnych, z tytułu ich eksploatacji na polach eksploatacji wymienionych w ust. 1 oraz pozostałych uprawnień opisanych w niniejszym paragrafie.
5. Zamawiający, jako nabywca praw autorskich ma prawo do przeniesienia praw i obowiązków wynikających z przekazanych mu przez Wykonawcę praw na osoby trzecie. Dotyczy to tak całości, jak i części składowych utworów.
6. Wykonawca oświadcza, że:
- a) do opracowania, które powstało w wyniku wykonania niniejszej Umowy, w zakresie w jakim stanowi utwór w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 24), przysługują mu nieograniczone prawa autorskie;
  - b) opracowanie nie zawiera niedozwolonych zapożyczeń z utworów osób trzecich oraz nie jest obciążone prawami osób trzecich.

§25 [Zasada DNSH]

1. Wykonawca zobowiązuje się w ramach umowy do przestrzegania zasad DNSH:

- 1.1. Wykonawca zobowiązuje się do pełnej zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, w tym regulacjami Unii Europejskiej oraz normami krajowymi, w szczególności do przestrzegania zasady DNSH, tzn. do realizacji prac w sposób, który nie szkodzi w znaczący sposób żadnemu z celów ochrony środowiska;
- 1.2. Wykonawca zobowiązuje się do wyboru rozwiązań technologicznych i materiałów zgodnych z zasadą DNSH;
- 1.3. Wykonawca zobowiązuje się do stosowania materiałów i technologii, które przyczyniają się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko, w tym do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, oszczędności energii i wody, oraz minimalizacji odpadów;

- 1.4. Wykonawca zobowiązuje się do wyboru dostawców, którzy stosują zrównoważone praktyki w zakresie produkcji materiałów budowlanych i technologii, a także preferowania materiałów o niskim śladzie węglowym i nadających się do recyklingu;
- 1.5. Wykonawca zobowiązuje się do minimalizowania wykorzystania surowców naturalnych w trakcie realizacji zadania, poprzez zastosowanie materiałów wtórnych, recyklingu i optymalizację procesów produkcji i transportu. Wykonawca zapewni, że będzie wykorzystywał materiały i zasoby naturalne w sposób zrównoważony, w tym preferując materiały o niskim wpływie na środowisko;
- 1.6. Wykonawca zobowiązuje się do stosowania praktyk zmniejszających zużycie zasobów naturalnych oraz do zarządzania odpadami w sposób przyjazny dla środowiska, w tym do segregacji i recyklingu odpadów, a także do minimalizacji ilości generowanych odpadów;
- 1.7. Wykonawca zobowiązuje się do stosowania zasad gospodarki odpadami zgodnych z najlepszymi praktykami zrównoważonego rozwoju, w tym do minimalizacji ilości generowanych odpadów, segregacji odpadów według kategorii, a także do maksymalizacji poziomu recyklingu i ponownego wykorzystania materiałów, w celu minimalizacji wpływu na środowisko;
- 1.8. Wykonawca zobowiązuje się do stosowania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym do ponownego wykorzystania materiałów budowlanych, recyklingu odpadów oraz minimalizacji ilości odpadów niepodlegających recyklingowi. Wszelkie odpady wygenerowane podczas realizacji zadania będą segregowane i przekazywane do odpowiednich punktów zbiórki i recyklingu;
- 1.9. Wykonawca zobowiązuje się do przestrzegania przepisów dotyczących gospodarki odpadami niebezpiecznymi oraz do zapewnienia, że wszelkie odpady niebezpieczne generowane podczas realizacji zadania będą odpowiednio klasyfikowane, transportowane, przechowywane i unieszkodliwiane zgodnie z obowiązującymi normami ochrony środowiska, w tym normami;
- 1.10. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia wszelkich działań w celu ochrony bioróżnorodności w obrębie realizowanego zadania, w tym do unikania negatywnego wpływu na lokalne ekosystemy oraz do wdrożenia działań naprawczych w przypadku wystąpienia niekorzystnych skutków dla przyrody;
- 1.11. Wykonawca zobowiązuje się do zapewnienia, że realizacja zadania nie będzie miała negatywnego wpływu na bioróżnorodność. Jeżeli zadanie będzie prowadzić do usunięcia bądź uszkodzenia roślinności, Wykonawca podejmie działania na rzecz odbudowy zieleni;
- 1.12. Po zakończeniu prac budowlanych, Wykonawca zobowiązuje się do przywrócenia stanu pierwotnego w tym usunięcia wszelkich śladów działalności budowlanej. Działania te muszą być zgodne z wymaganiami ochrony bioróżnorodności oraz zasadą DNSH. Wykonawca zapewni, że prace budowlane będą realizowane z poszanowaniem przepisów o ochronie środowiska i nie spowodują zmniejszenia bioróżnorodności na danym terenie;
- 1.13. Wykonawca zobowiązuje się do stosowania technologii oraz rozwiązań, które będą minimalizować zużycie wody w trakcie realizacji zadania;
- 1.14. Wykonawca zobowiązuje się do zapewnienia, że nie spowoduje nadmiernego wykorzystania zasobów wodnych. Będzie stosować technologie umożliwiające efektywne zarządzanie wodą oraz zapobiegać jej marnotrawstwu w trakcie realizacji zadania;
- 1.15. Wykonawca zobowiązuje się do stosowania zrównoważonej logistyki, w tym do ograniczenia emisji spalin, hałasu i zanieczyszczeń związanych z transportem materiałów. Działania te obejmują wybór pojazdów o niskiej emisji spalin, optymalizację tras transportowych oraz stosowanie pojazdów elektrycznych lub hybrydowych, jeżeli jest to możliwe;
- 1.16. Wykonawca zobowiązuje się do zabezpieczenia obszarów objętych zadaniem przed zanieczyszczeniem gleby, w tym zanieczyszczeniom chemicznym oraz degradacji struktury gruntu. Wszelkie wykopy i prace naziemne muszą być realizowane w sposób, który zapobiega negatywnym skutkom dla jakości gleby;
- 1.17. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia działań mających na celu minimalizację emisji hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza, w tym do stosowania odpowiednich technologii oraz sprzętu, który spełnia normy emisji spalin i hałasu. Wszelkie prace prowadzone w rejonach zamieszkałych muszą odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony przed hałasem;

1.18. Wykonawca zobowiązuje się do wdrożenia rozwiązań energooszczędnych, takich jak zastosowanie technologii ograniczających zużycie energii;

1.19. Wykonawca zobowiązuje się do wykorzystania materiałów budowlanych, technologii i rozwiązań, które są odporne na zmiany klimatyczne, takie jak skrajne temperatury, powodzie, susze czy huragany. Działania te mają na celu zabezpieczenie inwestycji przed możliwymi skutkami zmian klimatycznych i zapewnienie jej długoterminowej trwałości;

1.20. Wykonawca zobowiązuje się do zapewnienia odpowiednich środków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy wszystkim pracownikom zatrudnionym przy realizacji zadania. Środki te obejmują szkolenia z zakresu ochrony zdrowia, stosowanie odpowiednich urządzeń ochrony osobistej, a także monitorowanie wpływu pracy na zdrowie pracowników, szczególnie w przypadku kontaktu z substancjami chemicznymi lub pyłami szkodliwymi dla zdrowia;

1.21. Wykonawca zobowiązuje się do zapewnienia, że jego personel będzie odpowiednio przeszkolony w zakresie obowiązujących przepisów ochrony środowiska oraz zasady DNSH. Szkolenia te będą miały na celu podniesienie świadomości ekologicznej oraz zapobieganie potencjalnym negatywnym skutkom realizacji zadania.

§ 26. [Postanowienia końcowe]

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego, przepisy ustawy Prawo budowlane oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.
2. Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Przeniesienie wierzytelności wynikających z niniejszej Umowy wymaga pisemnej zgody Zamawiającego pod rygorem nieważności.
4. Umowę sporządzono w wersji elektronicznej z kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi stron Umowy.
5. Strony oświadczają, że ewentualne spory powstałe na tle realizacji postanowień niniejszej umowy rozstrzygane będą przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
6. Strony zobowiązują się informować o każdej zmianie swojego adresu w terminie 2 dni od jej dokonania, listem poleconym na adres drugiej Strony. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku pismo wysłane na dotychczasowy adres Strony uważa się za doręczone.

Spis załączników:

- Specyfikacja Warunków Zamówienia – załącznik nr 1
- Program Funkcjonalno-Użytkowy zad. 1 i 2 – załącznik nr 2 i 3
- Kopia polisy – załącznik nr 4
- Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych – załącznik nr 5

.....

ZAMAWIAJĄCY

.....

WYKONAWCA